

Sygn. akt I CSK 163/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa Miasta W.
przeciwko [...] Szkole [...] z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 września 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 września 2012 r. Sąd Apelacyjny w [...], na skutek apelacji obu stron: powoda Miasta W. i pozwanej [...] Szkoły [...] w W., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 2 grudnia 2011 r. przez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda dalszej kwoty 186.201,25 złotych z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, oddalając apelację w dalszej części oraz oddalając w całości apelację pozwanej i zasądzając od niej na rzecz powoda koszty postępowania apelacyjnego. Uwzględnienie apelacji powoda w przeważającej części wynikało z dokonanie odmiennych ustaleń i ocen stanu faktycznego, a przez to uznanie, że powodowi należy się wyższe odszkodowanie z tytułu bezumownego korzystania przez pozwaną z nieruchomości powoda.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego, tj. art. 336 k.c. przez przyjęcie, że posiadała ona znacznie większą niż faktycznie powierzchnię w budynku powoda; art. 224 w związku z art. 230 k.c. poprzez zasądzenie wynagrodzenia za powierzchnię współposiadaną i to tylko w części przez pozwaną. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, z zasądzeniem kosztów postępowania. W odpowiedzi na skargę powód wniósł o jej oddalenie z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania, ze względu na niespełnianie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik pozwanej powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., uznając za konieczne rozstrzygnięcie istotnego zagadnienia prawnego, które sformułował w postaci pytań o to, czy za posiadacza może zostać uznana osoba, która nie zwróciła protokolarnie przedmiotu dzierżawy, albowiem nie miała takiej możliwości, skoro część pomieszczeń była wykorzystywana przez inne osoby,

a także, czy za posiadacza może zostać uznana osoba, która nie władała faktycznie częścią powierzchni, a była jedynie współposiadaczem i nie miała możliwości faktycznego korzystania z całej powierzchni i czy w takiej sytuacji właściciel może domagać się wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy. Ponadto uznał skargę za oczywiście uzasadnioną, „a zaskarżony wyrok ze względu na liczne mankamenty powinien zostać uchylony”. Za uzasadnienie tego służy stwierdzenie, że Sąd drugiej instancji na podstawie tych samych ustaleń faktycznych dokonał całkowicie odmiennej oceny prawnej oraz, że uzasadnienie wyroku jest jednocześnie w tym zakresie bardzo lakoniczne.

Przystępując do rozważenia wniosku pełnomocnika pozwanej należy zauważyć, że w doktrynie oraz licznym, dostępnym orzecznictwie Sądu Najwyższego od dawna jest ugruntowany pogląd odnośnie do celu oraz treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Inne są argumenty związane z istotnym zagadnieniem prawnym, inne, gdy występują wątpliwości interpretacyjne konkretnych przepisów, inne też, gdy skarga jest oczywiście uzasadniona. Sposób przedstawienia zagadnienia prawnego w niniejszej sprawie świadczy o nieznajomości lub niezrozumieniu stanowiska w tym zakresie, a także niewystarczającym odróżnieniu zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) od wątpliwości związanych z wykładnią prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Zagadnienie wymagające rozstrzygnięcia ma dotyczyć ogólnego problemu prawnego, który nie został dotąd zbadany, a jego rozwikłanie ma znaczenie dla rozpoznania konkretnej sprawy oraz w szczególności - dla rozwoju prawa. Nie chodzi o sformułowanie pytania dotyczącego stanu faktycznego ustalonego w sprawie i oczekiwania na jego ocenę prawną, lecz o abstrakcyjne przedstawienie problemu, jako zagadnienia tylko powstałego na gruncie stanu faktycznego. Jednocześnie we wniosku należy dokonać profesjonalnej analizy zagadnienia prawnego z uwzględnieniem orzecznictwa i poglądów doktryny. Nabiera to dodatkowego znaczenia w problematyce prawnej mającej tak bogate piśmiennictwo i ogromne orzecznictwo, jak ma posiadanie. Nie można też zapomnieć, że postępowanie ze skargi kasacyjnej ma charakter nadzwyczajny, dotyczy prawomocnego orzeczenia sądowego, a Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją.

Podobne uwagi należałoby odnieść do pozostałych dwóch przyczyn, na które powołuje się pełnomocnik skarżącej, zwłaszcza odnośnie do niezrozumienia, co oznacza oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Jest to kwestia także szczegółowo wyjaśniona w doktrynie postępowania cywilnego i w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego, co nie zostało zauważone. Ponadto, jeżeli we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest powołanie się na występowanie tak wielu wątpliwości (pkt 1 i 2 w art. 398⁹ § 1 k.p.c.), to szczególnie starannie należałoby wykazać, dlaczego w takim razie skarga jest oczywista, jeśli najpierw wymaga rozstrzygnięcia tych wątpliwości. Ten problem też już został rozważony w doktrynie i orzecznictwie.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania, nie rozstrzygając o kosztach postępowania, ze względu na brak wniosku strony powodowej w odpowiedzi na skargę o odmówienie przyjęcia skargi do rozpoznania.

aw

jw